

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 28. kalendářní týden, 6. – 12. července 2024 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 28, 6 July – 12 July 2024

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-6-12-july-2024-week-28>

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

- 1. Import Oropouche u člověka - celosvětově – 2024**
- 2. Sezónní surveillance viru západonilské horečky – 2024**
- 3. Horečka dengue v roce 2024 ve Francii – lokální výskyt**
- 4. *Yersinia enterocolitica* – zdroj nákazy syrový kozí sýr – celosvětově**
- 5. Cholera - Komory a Mayotte - 2024 - týdenní monitoring**
- 6. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP - týdenní monitoring**
- 7. Chřipka A(H5N1) – celosvětově**
- 8. Hromadná akce - Olympijské a paralympijské hry - Francie - 2024**
- 9. Hromadná akce - Mistrovství Evropy ve fotbale UEFA - 2024 - týdenní monitoring**
- 10. Mpox – celosvětově - 2022 – 2024**
- 11. MERS-CoV - celosvětově - měsíční aktualizace**

1. Import Oropouche u člověka - celosvětově – 2024

Itálie hlásí tři potvrzené případy onemocnění virem Oropouche u cestujících, kteří se vracejí do Itálie z Kuby.

Dne 7. června 2024 Itálie oznámila, že byl zjištěn potvrzený případ onemocnění virem Oropouche u dítěte. Dítě se 26. května vrátilo z Kuby do regionu Veneto, v den příjezdu se u něj objevila horečka, bolest kloubů, hlavy a bolest v retroorbitální oblasti. Pacient byl hospitalizován od 28. do 31. května 2024. Při hospitalizaci byly provedeny krevní testy a dne 6. června 2024 molekulární testy potvrdily onemocnění Oropouche.

V červnu 2024 byly potvrzeny další dva případy onemocnění u cestujících, kteří se také vraceli z Kuby do Itálie.

V červenci 2024 byly ve Španělsku hlášeny tři potvrzené případy infekce virem Oropouche u cestujících vracejících se z Kuby. Případy se nacházejí ve třech různých autonomních oblastech Španělska. Klinické příznaky byly u všech mírné (horečka, bolest svalů, vyrážka atd.), objevily se v období od 30. května do 17. června 2024. Všichni nemocní se uzdravili. Mezi případy nebyla zjištěna žádná souvislost s výjimkou anamnézy pobytu na Kubě.

Na Kubě bylo hlášeno první ohnisko onemocnění virem Oropouche.

Itálie uvádí, že nebyla přijata žádná další opatření v oblasti veřejného zdraví. V současné době se v zemi nevyskytuje vektor pro přenos tohoto viru a nejsou známy žádné jiné cesty přenosu

Hodnocení ECDC:

Onemocnění Oropouche je zoonóza způsobená virem Oropouche (OROV). Ohniska onemocnění způsobeného virem Oropouche byla hlášena v několika zemích Jižní Ameriky (např. v Brazílii, Peru, Argentíně, Bolívii, Kolumbii) a v Karibiku (např. Panama, Trinidad a Tobago). Hlavním přenašečem viru je muška *Culicoides paraensis*, která je široce rozšířena v Americe. V Evropě se tento přenašeč nevyskytuje.

Mezi další známé vektory OROV patří *Culex quinquefasciatus*, *Coquillettidia venezuelensis*, *Mansonia venezuelensis* a *Aedes serratus*. Za přirozené hostitele jsou považováni volně žijící ptáci a savci. U člověka onemocnění Oropouche probíhá jako akutní horečnaté onemocnění (s bolestí hlavy, nevolností, zvracením, bolestmi svalů a kloubů), příležitostně se můžou vyskytnout i závažnější příznaky (např. krvácení a meningitida). Přímý přenos viru z člověka na člověka nebyl zjištěn.

Riziko nákazy pro občany EU/EHP cestující na Kubu nebo do Ameriky je nízké za předpokladu, že dodržují preventivní opatření včetně používání osobních ochranných prostředků proti pokousání komáry a muškami. Pokud by byl případ importován, pravděpodobnost sekundární infekce v rámci kontinentální Evropy je považována za velmi nízkou. Příslušní přenašeči běžně se vyskytující v Americe se v kontinentální Evropě nenachází. Neexistují ale žádné důkazy o tom, že by evropské druhy mušek nebo komárů nemohly přenášet virus. K dnešnímu dni je onemocnění omezeno jen na americký kontinent. V kontinentální Evropě nebylo nikdy hlášeno žádné ohnisko onemocnění virem Oropouche. Importované případy se mohou vyskytnout u cestovatelů, kteří navštíví oblast s výskytem ohniska nákazy. Na základě údajů Mezinárodní asociace leteckých dopravců (IATA) je průměrný počet cestujících z Kuby do EU/EHP během prvních čtyř měsíců roku 2024 přibližně 39 000 za měsíc. Nejvyšší počty cestujících přilétajících z Kuby jsou srpnu, přibližně 49 000 během posledních dvou let. V období od ledna do dubna 2024 byly počty cestujících z Kuby do různých zemí EU/EHP následující:

- Španělsko: 50 000 až 60 000
- Německo, Francie: 20 000 až 30 000
- Itálie: 10 000 až 20 000
- Česko, Polsko: 5 000 až 10 000
- Portugalsko, Belgie, Rakousko, Maďarsko, Nizozemsko, Řecko: 1 000 až 5 000
- Švédsko, Dánsko, Irsko, Rumunsko, Slovensko, Norsko, Bulharsko, Finsko, Kypr, Lotyšsko, Chorvatsko, Island, Slovinsko, Litva, Lucembursko, Estonsko, Malta: méně než 1 000.

Zdroj: Mezinárodní sdružení pro leteckou dopravu. MarketIS: IATA; 2024 [citováno 2024. června].

Akce ECDC:

ECDC bude tuto událost monitorovat prostřednictvím svých činností v oblasti epidemiologického zpravodajství a v případě nových významných informací bude informovat.

Další informace:

Dne 2. února 2024 vydala Panamerická zdravotnická organizace (PAHO) [epidemiologickou výstrahu týkající se Oropouche v Americe](#).

Castilletti et al. publikovali popis případů onemocnění virem Oropouche v Itálii, které se týkaly dvou osob cestujících z Kuby. K dispozici [zde](#).

2. Sezónní surveillance viru západonilské horečky – 2024

Od začátku roku 2024 do 10. července 2024 byly do evropského systému surveillance hlášeny případy nákazy virem západonilské horečky (WNV) ze Španělska, Itálie a Řecka.

Týdenní zpráva ECDC o sledování infekcí virem západonilské horečky je k dispozici online na webových stránkách spolu s přehledem: <https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nile-fever/surveillance-and-disease-data/disease-data-ecdc> a [West Nile virus Dashboard \(europa.eu\)](#).

3. Horečka dengue v roce 2024 ve Francii – lokální výskyt

Dne 8. července nahlásila Francie autochtonní případ horečky dengue. První příznaky se objevily 17. června, neměl žádnou cestovní anamnézu. Místo nákazy se nacházelo v oblasti Okcitanie. Případ byl nahlášen a potvrzen francouzskou národní referenční laboratoří pro arboviry. Prověřují se dvě možná místa nákazy v regionu Okcitanie.

Hodnocení ECDC:

Jedná se o první případ autochtonní horečky dengue hlášený v Evropě v roce 2024. Tento případ se zjistil na počátku sezóny a není neobvyklý (v roce 2022 byl hlášen případ s prvními příznaky 12. června).

V roce 2023 bylo ve Francii hlášeno devět ohnisek se 45 případy autochtonní infekce virem dengue. V roce 2022 Francie rovněž hlásila devět ohnisek s celkem 65 lokálně nakaženými osobami, což byl nejvyšší počet autochtonních případů a ohnisek v EU/EHP.

V Evropě je virus dengue přenášen komárem *Aedes albopictus*, který je rozšířen ve velké části Evropy.

V minulosti hlásily lokální výskyt horečky dengue Francie, Itálie, Španělsko a Chorvatsko. Více na informací je k dispozici na webových stránkách ECDC věnovaných [autochtonnímu přenosu v EU/EHP](#) a v informačním listu ECDC o horečce [dengue](#).

Akce ECDC: Probíhá šetření a byla provedena opatření proti vektorům šířící toto onemocnění. Francouzské orgány ochrany veřejného zdraví přijaly příslušná opatření, aby se zabránilo dalšímu přenosu.

4. *Yersinia enterocolitica* – zdroj nákazy syrový kozí sýr – celosvětově

Od ledna 2024 byla hlášena rozsáhlá epidemie vyvolaná *Yersinia enterocolitica* biotyp 2 sérotyp O:9, celkem 136 případů. Případy byly hlášeny z Francie (133), Belgie (1), Norska (1) a Lucemburska (1).

Věk pacientů se pohybuje od tří do 85 let. V 78 případech (57 %) onemocněly ženy.

Šetřením bylo zjištěno, že zdrojem infekce je kozí sýr vyrobený ze syrového mléka ve Francii. Informace o distribuci výrobku a kontrolních opatřeních, které sdělily jednotlivé země, jsou zahrnuty v hlášení [RASFF 2024.5201](#).

Nové případy se mohou vyskytnout u spotřebitelů, kteří již výrobek zakoupili nebo byli exponováni předtím, než došlo ke stažení výrobku z trhu.

5. Cholera - Komory a Mayotte - 2024 - týdenní monitoring

V období od 24. června do 2. července byly na Mayotte hlášeny čtyři nové případy cholery. Od 18. března do 2. července bylo zaznamenáno 214 případů a dvě úmrtí.

Vzhledem ke zjištění několika autochtonních případů na Mayotte, probíhající epidemii na Komorách a častému pohybu osob z Komor na Mayotte je riziko přenosu nákazy na Mayotte vysoké.

Na Komorách bylo od poslední dostupné aktualizace z 26. června do 10. července zaznamenáno 261 nových případů cholery a tři nová úmrtí. K 10. červenci 2024 bylo potvrzeno 10 288 případů cholery a 149 úmrtí.

6. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP - týdenní monitoring

Po období velmi nízké cirkulace SARS-CoV-2 dochází od května v několika zemích EU/EHP ke zvýšené cirkulaci viru SARS-CoV-2 v primární a sekundární péči. Pozitivita SARS-CoV-2 byla pozorována bez současného zvýšení respirační aktivity (měřeno počtem návštěv praktického lékaře nebo hospitalizací s respiračními příznaky). Pozitivita testů na SARS-CoV-2 v sekundární péči je v současnosti nejvyšší u osob ve věku 65 let a více. Tato zranitelná skupina obyvatel je nadále ohrožena závažným průběhem onemocnění. Očkování i nadále poskytuje ochranu, která ale s časem slábne. Očkování je důležité zejména u jedinců s vysokým rizikem závažných následků (např. starší osoby).

V současné době cirkuluje a dominuje varianta SARS-CoV-2 BA.2.86 (včetně subvariant nesoucích mutace R346T a/nebo F456L, v médiích často označovaných jako FLiRT s liniemi KP.2 a KP.3). Dominující varianta nezvyšuje frekvenci závažnosti infekce a neočekává se, že by mohla významně snížit účinnost vakcíny.

7. Chřipka A(H5N1) – celosvětově

Dne 6. července 2024 nahlásilo kambodžské ministerstvo zdravotnictví jeden případ chřipky A(H5N1) u dítěte ve vesnici Po (obec Kirivong v provincii Takeo).

Dne 8. července byl hlášen druhý případ u dalšího dítěte ve stejné vesnici. Jde o příbuzné (bratranec a sestřenice), kteří žijí ve stejném domě. Oběma případům je poskytována intenzivní péče. Stav prvního případu se zlepšil, zatímco stav druhého je mírný.

Od roku 2003 bylo zaznamenáno 894 případů ptačí chřipky A(H5N1) u lidí, z toho 463 úmrtí ve 24 zemích světa (úmrtnost na ptačí chřipku - CFR: 52 %).

Riziko přenosu zoonotické chřipky na širokou veřejnost v zemích EU/EHP je považováno za nízké. Riziko pro profesně exponované skupiny, jako jsou zemědělci a chovatelé, je považováno za nízké až střední.

8. Hromadná akce - Olympijské a paralympijské hry - Francie – 2024

Olympijské a paralympijské hry v Paříži 2024 se budou konat od 26. července do 11. srpna 2024 a od 28. srpna do 8. září 2024.

ECDC bude tuto hromadnou akci monitorovat prostřednictvím epidemiologických zpravodajských zpráv v období mezi 15. červencem až 13. zářím 2024 ve spolupráci s francouzskou organizací Santé Publique. Týdenní aktualizace budou zahrnuty do zpráv o výskytu přenosných nemocí (CDTR).

9. Hromadná akce - Mistrovství Evropy ve fotbale UEFA - 2024 - týdenní monitoring

Od 10. června do 11. července 2024 nebyly zaznamenány žádné případy onemocnění související s akcí UEFA EURO 2024.

Pravděpodobnost nákazy přenosnými nemocemi osob v EU/EHP během UEFA EURO 2024 byla považována za nízkou, pokud byla dodržována preventivní opatření.

ECDC vypracovalo společně s WHO a Německým spolkovým střediskem pro zdravotní výchovu [doporučení v oblasti veřejného zdraví pro UEFA EURO 2024](#).

ECDC monitoruje tuto událost hromadného shromažďování prostřednictvím „Epidemic Intelligence“ aktivit mezi 10. červnem až 19. červencem ve spolupráci s Institutem Roberta Kocha a Světovou zdravotnickou organizací pro Evropu (WHO/Evropa).

10. Mpox – celosvětově - 2022 – 2024

Od poslední aktualizace (duben 2024) do 6. července 2024 bylo hlášeno 246 nových případů mpox z 16 zemí EU/EHP: Španělsko (93), Francie (64), Německo (29), Švédsko (27), Řecko (7), Belgie (4), Irsko (4), Rakousko (3), Itálie (3), Nizozemsko (3), Česká republika (2), Maďarsko (2), Polsko (2), Bulharsko (1), Chorvatsko (1) a Norsko (1).

Od začátku roku 2024 do 6. července 2024 bylo celkově hlášeno v EU/EHP 609 případů mpox, zatímco v roce 2023 bylo hlášeno celkem 860 případů.

Od začátku epidemie mpox v roce 2022 do 6. července 2024 bylo potvrzeno 22 585 případů mpox hlášených z 29 zemí EU/EHP: Španělsko (8084), Francie (4272), Německo (3850), Nizozemsko (1304), Portugalsko (1193), Itálie (1049), Belgie (810), Rakousko (348), Švédsko (299), Irsko (249), Polsko (223), Dánsko (198), Norsko (106), Řecko (99), Maďarsko (85), Česká republika (82), Lucembursko (61), Rumunsko (47), Slovinsko (47), Finsko (43), Malta (35), Chorvatsko (34), Island (17), Slovensko (16), Estonsko (11), Bulharsko (7), Lotyšsko (6), Kypr (5) a Litva (5). Úmrtí byla hlášena z Portugalska (3), Španělska (3), Belgie (2), Rakouska (1) a České republiky (1).

Od začátku epidemie mpox v roce 2022 do 6. července 2024 se na západním Balkáně objevily potvrzené případy mpox hlášené ze zemí: Srbska (40), Bosny a Hercegoviny (9) a Černé Hory (2). Dále 12 případů nahlásilo Turecko.

Dne 4. července ECDC ve spolupráci s WHO zveřejnila zprávu v [Eurosurveillance](#), ve kterém popisuje trendy výskytu mpox v evropském regionu WHO od začátku epidemie do 10. června 2024. Podle analýzy hlášených případů mpox v evropském regionu WHO nedošlo od začátku epidemie v oblasti demografických údajů k žádným změnám.

Celosvětově bylo podle zprávy WHO ze 116 zemí hlášeno 97 745 potvrzených případů mpox, včetně 203 úmrtí. V porovnání s případy hlášenými v dubnu 2024, došlo k poklesu počtu případů hlášených v květnu 2024 o 2,3 %.

V listopadu 2023 WHO oznámila, že se vyskytly případy mpox mezi sexuálními pracovníci v Demokratické republice Kongo (KDR). Do konce června 2024 bylo zaznamenáno 9716 případů (1135 potvrzených a 8581 podezřelých) podle [zprávy Africa CDC Epidemic Intelligence Report vydané dne 6. července 2024](#).

V červnu 2024 byl v Jihoafrické republice zaznamenán první případ mpox v zemi od roku 2022. Podle aktualizovaných údajů zveřejněných jihoafrickým ministerstvem zdravotnictví bylo do 25. června 2024 zaznamenáno 20 případů (včetně tří úmrtí), všechny u mužů ve věku 23-43 let.

11. MERS-CoV - celosvětově - měsíční aktualizace

Od předchozí aktualizace ze dne 3. června 2024 nebyly do 8. července 2024 zaznamenány žádné nové případy MERS-CoV Světovou zdravotnickou organizací (WHO) ani národními zdravotnickými orgány.

Od začátku roku 2024 do 8. července 2024 byly zaznamenány čtyři případy MERS v Saúdské Arábii, z toho dvě úmrtí. Dva případy jsou primární a ve dvou případech se jednalo o nozokomiální infekce.